

SHPËRNDARJA GJEOGRAFIKE DHE MOSHORE E ARTERIOPATIVE KRONIKE TË GJYMTYRWVE TË POSHTME NË SHQIPËRI, BAZUAR NË TË DHËNAT ANGIOGRAFIKE

ASTRIT HOXHA, AQIF GJOKUTAJ, HYSEN KARAJ, KRENAR PREZA*

Summary

THE DEMOGRAPHIC DISTRIBUTION AND THE INCIDENCE BY AGE GROUPS IN 356 PATIENTS WITH INFERIOR CHRONIC OBLITERATING ARTERIOPATHY HOSPITALISED IN THE CLINIC OF ANGIOSURGERY

The purpose of this study is to determine the influence of the climate's conditions as well as aged groups in development of the obliterans atherosclerosis in the lower limbs. This study is based on the clinical data and radiological aspect of 356 cases included in this study. On the basis of this study the authors conclude that 70% of the patients are from the coldest regions of Albania where the people lives in the worst social-economic conditions. It exists a direct correlation between the prevalence of the disease with the aging process but it is obvious that 70.1% of our patients belong to the active age of work

Arteriopatitë obstruktive kronike të gjymtyrëve të poshtme janë sëmundje me aspekt patogenetik e shprehje klinike të ndryshme, të cilat duke ngushtuar në mënyrë progresive lumenin e enëve arteriale shkaktojnë një pamjaftueshmëri të furnizimit me gjak të këtyre gjymtyrëve.

Arteriopatitë obstruktive kronike periferike përbëjnë 6% të vdekjeve të shkaktuara nga sëmundjet e sistemit kardio-vaskular. Në SH.B.A. ndërmjet 1 milion e 973 mijë të vdekuve brenda 1 viti, 76 mijë të vdekur janë nga sëmundjet vaskulare periferike (1).

Sipas të dhënave të Hacker dhe Decker 48.2 % e të sëmurëve që vuajnë nga arteriopatitë kronike obstruktive të enëve periferike e ndërpresin punën përpara kohe për shkak të invaliditetit (2).

Megjithatë në literaturën bashkëkohore nuk ka një mendim unik në lidhje me prekshmërinë sipas grupmohave nga arteriopatitë obstruktive të gjymtyrëve të poshtme (3,4,5,6), dhe nuk ka fare të dhëna për influencën në shfaqjen dhe zhvillimin e arteriopative kronike të gjymtyrëve të poshtme, të faktorëve klimaterikë dhe social-ekonomikë, krahas faktorëve të tjerë të riskut.

Qëllimi i punimit

Ky studim ka për qëllim të evidentojë shpërndarjen gjeografike të arteriopative kronike të gjymtyrëve të poshtme në vendin tonë, si dhe të hedhë dritë në përcaktimin e grupmohave më të prekshme nga kjo sëmundje, çka është një kontribut për profilaksinë

dhe uljen e invaliditetit të shkaktuar prej saj.

Për të dhënë një kontribut modest për këtë problem si dhe për të ndriçuar problemin e ndikimit të faktorëve klimaterikë e social-ekonomikë në lidhje me shfaqjen dhe zhvillimin e arteriopative kronike të gjymtyrëve të poshtme, ne ndërmorëm këtë studim.

Materiali dhe metoda

Ky studim është fryti i një pune 11-vjeçare dhe bazohet në dokumentacionin kliniko-angiografik të 356 pacientëve me arteriopatitë kronike të gjymtyrëve të poshtme, të shtruar në klinikën e angiokirurgjisë të Spitalit nr. 2.

Si dokumentacion janë konsideruar kartelat klinike, kartelat angiologjike si dhe dokumentacioni i ekzaminimeve angiografike.

Në numrin e përgjithshëm të pacientëve të shtruar në klinikën e angiokirurgjisë, të cilët i janë nënshtruar të gjithë ekzaminimit angiografik janë përzgjedhur 356 pacientë në të cilët dokumentacioni i ekzaminimeve angiografike ka qënë i cilësisë shumë të mirë. Nga pikëpamja metodologjike kërkimet i kemi orientuar drejt qartësimit të influencës së faktorit moshë, si dhe të ndikimit të kushteve klimaterike e socialekonomike në lindjen dhe zhvillimin e kësaj sëmundjeje. Të dhënat tona të prekshmërisë nga arteriopatitë kronike të gjymtyrëve të poshtme në lidhje me grup moshën në momentin e diagnostikimit të sëmundjes paraqiten në pasqyrën nr. 2. Në bazë të të dhënave të pasqyrës nr. 2. si dhe të përbërjes së popullsisë sipas grupmohave (në

* Dërguar në Redaksi më 18 Prill 1995, miratuar për botim më 20 Korrik 1995.

Nga Shërbimi i Radiologjisë i Qendrës Spitalore Universitare, Tiranë. (A.H., A.GJ., H.K., K.P.)

Adresa për letërkëmbim: A. Hoxha: Shërbimi i Radiologjisë i Qendrës Spitalore Universitare, Tiranë.